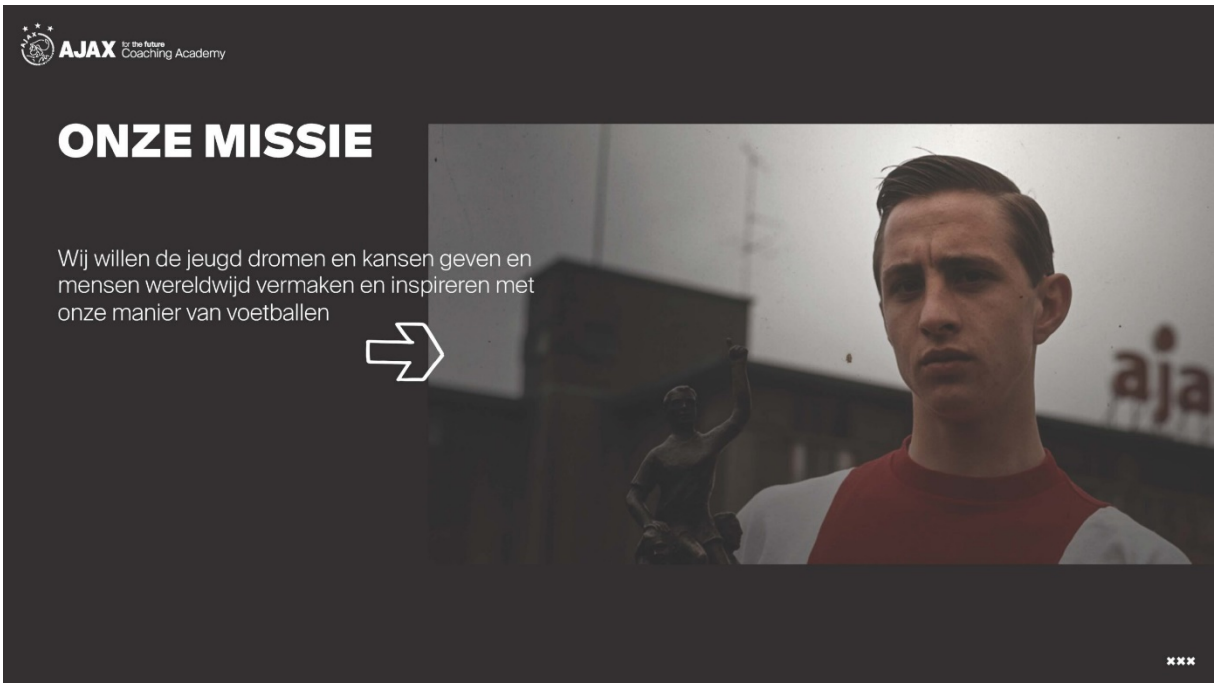
Van voetbalfilosofie naar training - Ajax werkt op elk trainingsveld vanuit een voetbalfilosofie

Bart Logchies is hoofddocent aan de Ajax Coaching Academy. Met 36 jaar ervaring als hoofdcoach bij de amateurs, een PRO-licentie en 23 jaar ervaring als docent werkt hij nu 9 jaar bij de grootste club in Amsterdam. Op sportpark de toekomst vertelde hij op interactieve wijze aan 60 trainers, tijdens een workshop/bijscholing in samenwerking met de VVON, over het omzetten van voetbalfilosofie naar training.

"Als een club écht wat wil bereiken met het opleiden van spelers, dan is het belangrijk dat er een visie achter zit en alle coaches dezelfde kant op willen. Dat geldt ook voor de spelers en het kader. Vanuit één grotere gedachte – één filosofie – leiden we bij Ajax spelers en trainers op. We moeten dat overal vertalen naar het kleinere toepasbare." Een fraai filmpje geeft belangrijke zaken aan waarin men bij Ajax gelooft. Het begint met geloof, het werken op een andere manier, de schoonheid van het spel, durven te falen en vervolgens vasthouden aan het geloof 'to change the game' en 'to write history'.

"Als we kijken naar de meeste top- én amateurclubs, dan zien we dat de hoofdtrainer bepaalt hoe het gaat. Men werkt niet vanuit een filosofie. Bij een coachwissel begin je daardoor telkens opnieuw. Meestal is het ook zo dat de jeugdtrainers van elkaar niet weten wat ze doen. Bij Ajax doen we dat nadrukkelijk anders. We werken door de gehele organisatie heen met een duidelijke missie en visie. Die is al jaren hetzelfde en is ontstaan bij Cruijff en Michels. En nog steeds zijn er veel mensen binnen Ajax die onze identiteit in zich hebben en bewaken."

Ajax missie: We willen de jeugd dromen en kansen geven en mensen wereldwijd vermaken en inspireren met onze manier van voetballen.

Ajax visie: Wij willen voor de winst gaan met aanvallend voetbal door met de beste jeugdopleiding ter wereld spelers op te leiden tot winnaars die het verschil kunnen maken in de Champions League.

"Om dit te bereiken hebben we het beste nodig in mensen maar ook in faciliteiten. Al is over dat laatste nog wel eens discussie. Sommige mensen stellen: 'Verwennen we de jongens niet te veel en moeten ze niet in een omgeving zijn waar juist niet alles perfect is?' We kiezen toch liever voor het beste en proberen altijd beter te worden vanuit onze kernwaarden." Logchies geeft hierbij toelichting en reageert daarmee soms ook op vragen en opmerkingen vanuit de luisteraars.

1. **We willen de beste zijn**

"Dat kun je niet altijd met eigen jeugd doen. Er zijn ook ervaren spelers voor nodig. Het bewaken van de juiste mix tussen jeugd en ervaring is belangrijk om structureel bij de beste 16 van Europa te kunnen horen. Dat betekent dat je soms spelers moet verkopen waardoor Ajax financieel ook weer meer mogelijkheden krijgt om spelers die wat kunnen toevoegen te halen."

2. **We brengen talenten tot bloei**

"Dit heeft alles te maken met opleiden. Onderdeel van Ajax zijn geeft ook grote verantwoordelijkheid aan jonge mensen en dat sterkt hen. Soms kiezen talenten ervoor om vroeg weg te gaan maar dat is niet altijd de juiste beslissing. Besef ook dat grote contracten, veel kunnen doen met de psyche van jonge jongens."

3. **We denken aanvallend**

"Dat geldt in het veld met het maken van acties bijvoorbeeld. Maar zowel op het gras als ernaast willen we dat spelers ondernemend zijn, niet afwachten maar zelf creëren en risico's durven nemen."

4. **We versterken elkaar**

“We denken dat er meer is dan de som van de mensen opgeteld. Daarom werken we ook samen met sponsoren, partnerclubs en de gemeente bijvoorbeeld. Het mag daarbij nooit eenrichtingsverkeer worden, maar het moet het uitwisselen van kennis zijn en het helpen van elkaar. Uiteraard geldt dat zeker op het veld.”

5. **We tonen leiderschap**

“Belangrijk is het om voorbeeldgedrag te laten zien, zeker voor spelers in Ajax 1. Maar het besef dat je altijd onder een vergrootglas ligt, moet er zijn. De ‘straf’ als het mis gaat, is ook zwaarder om te dragen. Het zal in het nieuws komen en iedereen zal het weten. En het zal intern zeker besproken worden.”

6. **We zijn Amsterdams direct**

“Dat zoeken we in spelers. We geloven dat in elk dorp een ‘Amsterdammertje’ rondloopt. We zoeken naar hen die het zijn of in zich hebben om het te worden. We beseffen ook dat het voor jongens van buitenaf ook lastig kan zijn om te aarden tussen mensen met de Amsterdamse directheid.”

“Als we in de wedstrijden van Ajax 1 niet vasthouden aan onze kernwaarden, dan merken we dat aan het publiek. Zij zijn altijd een goede graadmeter of het Ajax-spel gespeeld wordt.”

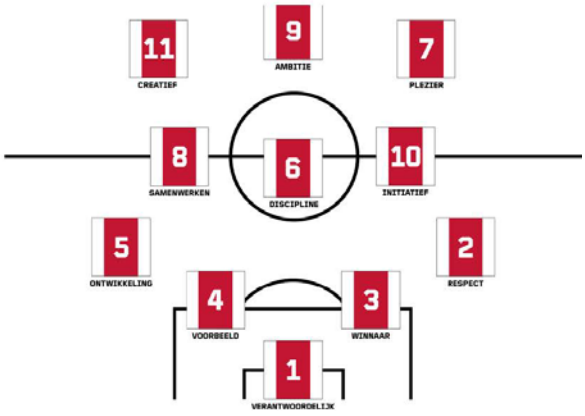
“Naar onze jeugd toe hebben we de kernwaarden vertaald naar een Ajax-opstelling (zie onderstaande figuur) met makkelijker te begrijpen en toepasbare zaken. Zij kunnen dat gebruiken en de staf heeft houvast om de jongens en meiden ‘op te voeden’. Dat betekent dat we ook kijken naar gedrag op school, of hoe spelers zich gedragen naar en bij tegenstanders en scheidsrechters. Aanspreken op onze kernwaarden is noodzakelijk.

Het moet bewaakt worden en dat vergeet men bij veel clubs. We testen soms ook het gedrag van de jeugd door een scheids vals te laten fluiten of bijvoorbeeld te discrimineren. Kijken hoe spelers zich gedragen in verhouding tot de kernwaarden van de gewenste Ajacied."

AJAX Coaching Academy

DE AJACIED

1. Is **verantwoordelijk** voor zijn gedrag en ontwikkeling.
2. Heeft **respect** voor zichzelf, de ander en zijn omgeving.
3. Wil altijd **winnen** en het maximale uit zichzelf halen
4. Is onderdeel van de beste jeugdopleiding en zo een **voorbeeld** voor anderen.
5. Werkt optimaal aan zijn technische, tactische, fysieke en mentale **ontwikkeling**.
6. Is zowel binnen als buiten het veld **gedisciplineerd**.
7. Heeft **plezier** tijdens het voetballen.
8. Deelt een doel met zijn teamgenoten en **werkt graag samen** om dit te realiseren.
9. Heeft de **ambitie** om zichzelf optimaal te ontwikkelen.
10. Neemt altijd **initiatief**.
11. Is **creatief** in zijn handelen en het maken van keuzes.

✖✖✖

"Specifiek kijkend naar het opleiden op het veld, zijn we met vier gebieden bezig: technisch, tactisch, fysiek en mentaal. Deze vier aspecten willen we vanuit drie perspectieven/pijlers laten groeien bij elk individu. Deze pijlers zijn:

- **Cruijff-kwaliteit >>>>> Bijvoorbeeld domineren aan de bal en frontaal kunnen passeren**
- **Speelwijze >>>>> Werken met spelprincipes, werken met een strategie in de zin van dat we leren handelen vanuit de kwaliteiten van een tegenstander, we werken met scenario's zoals bijvoorbeeld een rode kaart, een slotoffensief en een must-win-game.**
- **Persoonlijke wapens >>>>> Dat kunnen wapens zijn op technisch, tactisch, fysiek of mentaal vlak. We willen 'verschilmakers', onderscheidend vermogen, redenen waarom een trainer nu juist jou opstelt."**

"De laatste stap is het trainbaar maken van deze drie pijlers. Welke termen horen bij 'domineren aan de bal'? Welke handelingen wil je dat spelers kunnen uitvoeren die de Ajax-stijl representeren? Wij denken dan aan zaken als maximale controle, met links en rechts aannemen en trappen, buiten en binnenkant, kappen en draaien, kort wenden en keren, versnellen met de bal, overzicht hebben, klasse uitstralen, risico's durven nemen. Dat is waar we uiteindelijk naartoe willen."

Tijdens de workshop worden vier filmpjes getoond met een logisch opbouw in een training van de Onder-8 van Ajax. Van makkelijk naar steeds wat moeilijker: opbouw van de weerstand en het toevoegen van elementen. Logchies voegt toe: "De trainingen moeten voor 80% vanuit de Ajax-filosofie opgezet worden en er is ruimte voor 20% eigen inbreng van de trainer."

- **Het begint met de aanname richting de ruimte. Een spelertje speelt in richting een jongen met een trainer in de rug. Deze gaat zo staan dat er telkens ergens anders mogelijkheden liggen om hem met de aanname te passeren. “Soms kan een trainer prima meedoen. Hij is veel beter in het bepalen van de weerstand dan medespelers.”**
- **In de tweede vorm wordt er een speler in het vak achter de trainer gezet waarbij na de aanname direct een passeeractie geoefend kan worden.**
- **Als derde oefening is gekozen voor een vorm waarbij na de aanname 2vs2 gespeeld wordt met een keeper voor de twee die starten. Er zit ook een omschakeling naar de andere kant, waar twee kleine doeltjes staan. Er wordt afgewisseld in het formaat van de bal.**
- **In de laatste optie is, verdwijnt de trainer uit het veld en is het 2vs2 plus keeper waarbij de eerste aanname nu tegen een echte tegenstander is.**

Logchies sluit af. “Een eigen filosofie ontwikkelen, duurt lang en heeft tijd nodig. Het is echter belangrijk voor een duurzame ontwikkeling in het voetbalniveau van spelers en daarmee teams en de groei van elke sportclub. Men zou goed moeten weten wat men wil uitdragen en hoe men zich wil onderscheiden van andere verenigingen. Dat trekt mensen aan. Voor de eerste amateurteams is het ook prettig een visie te hebben. Want, waarom zou een speler anders voor club-X kiezen? Waarom zou een speler passen?”

